

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina Lir 3.000

Letna naročnina » 6.000

Letna inozemstvo » 8.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 5 (1387)

Gorica - četrtek, 29. januarja 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Pomagajmo človeku

Vsi opažamo, kako postaja danes posebno zapadni svet ena sama velika zmešnjava, prava Babilonija. Ta zmeda doseže višek, če se ozremo na moralno življenje in načela, ki naj to življenje vodijo. Ali je v moralnem življenju še kaka zvezda vodnica, ki bi ljudem kazala pot? Ali so še kake moralne vrednote tako trdne, da bi zapadni človek o njih ne dvomil? Mislimo, da jih ni več, saj smo začeli dvomiti o najbolj osnovni vrednoti, ki je človeško življenje. Splav, evtanazija in samomor, ki imajo zmeraj več zagovornikov in tudi žrtev, pričajo, da je zmeda popolna.

Ce bi kljub temu iskali neko vrednoto, ki jo vsi priznavajo, bi jo našli v pravici do uživanja. Izrazili bi jo lahko v stavku: Človek živi zato, da uživa. V tem mu ne smemo staviti nobenih mej, zlasti ne kakih moralnih predpisov, kakih zapovedi in mu pri tem groziti še s kakimi kaznimi, čeprav po smrti. Gorje tistemu, ki si upa kaj takega, takoj ga označijo za »srednjeveškega nazadnjaka«.

SPOLNA OBSEDENOST

Osnrednja točka vse te moralne zmede je pa spolno življenje. Odkar se je pred 80 leti pojavil Freud s svojimi teorijami o spolnosti je, kakor bi se pojavil nov odrešenik. Spolno uživanje je postalo začetek in konec, alfa in omega misli, želja, hotenja, prizadevanja ljudi v letu 1976. Menim, da bi lahko govorili o spolni »obsedenosti« sedanjega človeka.

Sredi te zmede moralnih pojmov se je znašla Kristusova Cerkev s svojim moralnim naukom, ki diši po tradicionalnem, saj se sklicuje na evangelij, na apostola Pavla, na cerkvene očete. To so vendar ljudje iz preteklosti, to je že davno preživeta roba, meni sodobni človek, tudi kristjan.

Ali naj Cerkev ob takem razpoloženju množice molči? Ali naj gre za svetom in svoj nauk prilagaja kakor zahtevajo znamenja časopisov? Ali naj spremeni vsebinsko Kristusovega nauka v soglasju z željami sedanjih ljudi? Nekateri so menili, da Cerkev mora tako storiti, če hoče še hoditi s časom, če noče veljati za nazadnjaško, staromodno in zato brez stika s sedanjim svetom in brez vpliva nanj.

V tej skrbi so začeli prilagajati božje zapovedi miselnosti in potrebam ter željam sodobnega človeka. Nastala je nova morala, ki je njena prva trditev, da se moralna načela morajo spreminjati v soglasju s časi in potrebami. Moralne vrednote niso nekaj trdnega, nesprenmenljivega, trajnega, ampak se spreminjajo s časi. Kar je bilo pred sto leti dobro, danes ni več dobro, ker so se časi spremenili. Kar je bilo pred sto leti greh, danes ni več greh, ker je danes človek drugačen kot je bil prej. To imenujemo moralni relativizem in moralni evolucionizem.

To popuščanje sodobnemu človeku je postalo posebno vidno na področju seksualne morale. Kakor so prej nekateri moralisti v vsem in povsod videli greh, tako so sedaj začeli skupaj z laično moralno vse opravičevati; nič več jim ni greh, nič več v nasprotju z božjimi zapovedmi.

CERKEV JE SPREGOVORILA

V taki zmedbi pojmov in nauka je Cerkev kot mati in učiteljica morala spregovoriti, če ni hotela zatajiti sebe in svojega Učenika, morala je spregovoriti tudi na škodo svoje »modernosti« in svoje priljubljenosti pri današnjih uživaških množicah. Spregovorila je na zadnjem koncilu in poudarila nekaj nesprenmenljivih moralnih vrednot in s tem nekaj nesprenmenljivih moralnih zapovedi. Predvsem je tu pravica do življenja, potem pravica do svobode, enakopravnost vseh ljudi, veljavnost družine in zakona, združnost in čistost v zakonu in izven zakona, mir in sodelovanje med narodi in še drugo.

Ostala so pa razna konkretna vprašanja, ki se jih koncil ni dotaknil. Med temi je nekaj vprašanj, ki se tičejo spolne dejavnosti in ki jih sedanji svet silno zagovarja.

ja. Zagovarjajo jih ne samo prizadeti, temveč tudi razni psihologi, sociologi, vzgojitelji, moralni učitelji. Gre za troje konkretnih vprašanj: predzakonsko spolno občevanje, homoseksualnost, samozadovoljevanje.

Kdor količjak zasleduje filme zadnjih let, kdor bere razno literaturo, ki prihaja iz Švedske, Danske, Amerike, sedaj tudi iz Italije, bo vedel, kako je danes razpaseno poveljevanje omenjenih treh spolnih dejavnosti. Tako daleč smo prišli, da se vse omenjeno smatra kot nekaj običajnega, k čemur bi morala družba ne samo molčati, temveč vse to sprejeti in odobravati, celo z zakonom potrđiti, češ da gre za ljubezen in za pravice, ki izhajajo iz človeške spolne narave.

Cerkev se je čutila dolžna, da spregovori tudi o teh konkretnih vprašanjih. Kot smo že pisali, je to storila s posebno izjavo dne 15. januarja letos. V izjavi je potrđila svoj tradicionalni nauk in omenjeno početje obsodila kot moralno zlo.

KOT V PAVLOVIH ČASIH

Toda ni dovolj obsojati, če ne nudiš nekaj boljšega. Pri tem se je Cerkev znašla v podobnem položaju kot njega dni apostol Pavel. Ko je prišel v Korint in druga mesta, je našel tam ljudi, ki so počenjali enake stvari kot moderni »naprednjaki« in jih tudi zagovarjali. To povemo tudi zaradi tega, da bodo ti naši moderni videli, kam se povračajo. Kaj bo storil apostol? Bo kristjanom dovolil, da naprej živijo kot prej, ko so bili še pogani? Težko vprašanje, ki ga je Pavel rešil v soglasju s Kristusovim oznanilom.

»Saj veste, katere zapovedi smo vam dali po Gospodu Jezusu. To je namreč božja volja, vaše posvečenje: da se zdržite nečistosti; da vsak izmed vas s svojo ženo živi v svetosti in časti, ne v poželjivi strasti, kakor pogani, ki Boga ne poznajo... Bog nas ni poklical k nečistosti, marveč k svetosti« (1 Tes 4).

Drugje zopet piše: »Nesramnost in vsaka nečistost ali lakomnost naj se med vami niti ne imenuje, kakor se spodobi svetim; tudi ne nespodobno vedenje in nespametno govorjenje... Kar (pogani) naskrivaj počenjajo, je še povedati grdo« (Ef 5).

To je nova morala apostola Pavla. Nanjo se sklicuje tudi omenjena izjava apostolskega sedeža, ko utemeljuje nauk o čistosti. Ne gre torej za neko gledanje na spolnost, ki bi bilo sad kake človeške filozofije, temveč je nauk božjega razodetja.

Toda to je težko. Tudi apostol Pavel se zaveda, da je težko, in tega nič ne skriva v svojih pismih. Pri tem pa pravi: »Kar je nemogoče ljudem, je mogoče Bogu. Vse premorem v njem, ki mi daje moč.«

Zato se tudi omenjena izjava sklicuje na božjo pomoč in na nadnaravno sredstvo, ko priporoča kristjanom naj pošteno živijo, tako tisti, ki so v zakonu, kot tisti, ki niso poročeni. Med nadnaravnimi sredstvi, ki jih Cerkev znova priporoča, so molitev in zakramenti, posebno še sv. pokora in sv. evharistija. Svetniki so priporočali še češčenje Matere božje.

Čistost in poštenje imata še zmeraj veliko veljavo in jo bosta imeli, dokler bo človek še ostal človek, to je ustvarjen po božji podobi in poklican v čast božjega otroka. Zato je omenjena izjava pravzaprav ključ: Pomagajmo človeku!

K. H.

Prebivalstvo slovenskih škofij leta 1975

V letu 1971 je imela mariborska škofija 781.238 prebivalcev, 31. marca 1975 pa 805.079 (+ 23.841). Ljubljanska škofija je leta 1971 štela 717.989 ljudi, leta 1975 pa 757.641 (+ 39.652). Koprška apostolska administratura je narasla v istem času na prebivalstvu od 227.910 na 232.363 (+ 4.453), prebivalstvo Slovenije pa od 1.727.137 na 1.795.083 (+ 67.946). V kratkem bo torej SR Slovenija štela 1.800.000. Do dveh milijonov pa smo še vedno daleč.

Po obisku na Južnem Tirolskem

Novi izgledi za povezavo med narodnimi manjšinami

Manjšinska problematika v Italiji kaže zelo zapleteno in raznoliko podobo: od zahodnih Alp mimo tirolskih Dolomitov pa do Julijskih Alp in Jadrana na eni strani ter od severne in zahodne Italije mimo jezikovnih otokov južne Italije — to je samo bežno nanizana slika narodnostnega pluralizma države. O tem še posebej zadnje čase pišejo tudi razni znanstveniki, ki vidijo v jezikovnem pluralizmu države neko novo stran zlasti povojne italijanske zgodovine.

Ne mislimo tu akademsko razpravljati o prispevku raznih jezikovnih in etničnih skupin Italije, ki gredo od npr. Cimbrov v Padski nižini ali Provensalcev na zahodu do hrvaških ali grško-albanskih naselbin Moliseja oz. Kalabrije. To prepuščamo etnografiji in folklori, čeprav priznamo, da je tudi to poseben in kulturno bogat del, ki ne sme izumreti.

POLITIČNA PROBLEMATIKA NARODNIH MANJŠIN

Zaustaviti se želimo ob pomenu življenjske volje onih narodnih manjšin, ki čutijo ne le neko željo po ohranitvi arhaičnih prvin ter jezikovnega bogastva, pač pa imajo jasno politično voljo in živno zavest svoje narodne samobitnosti in s tem povezano zahtevo po upravni avtonomiji. In sem lahko v italijanski republiki prištevamo samo Francoze v Dolini Aosta, Nemce na Južnem Tirolskem ter Slovence v deželi Furlaniji-Julijki Benečiji.

O tem si moramo biti povsem na jasnem, ko razpravljamo o politični problematiki narodnih manjšin v Italiji. Edino te narodnostne skupnosti, ki imajo za seboj tudi svoje matične države (Francijo, Avstrijo oz. Nemčijo ter Slovenijo oz. Jugoslavijo) lahko v političnem smislu nastopajo kot subjekt, ki se zaveda lastne »drugičnosti« ter s tem obvezuje republiko, da v polnopravnem smislu sprejme zanjo ustrezno zaščito (naj bo ta mednarodno ali pa samo ustavno zajamčena).

Take in podobne misli ter ugotovitve se postavljajo tudi slovenskemu človeku v zamejstvu, ki želi, da bi slovenska narodnostna skupnost v naši deželi enkrat le prišla do svoje zakonite zaščite. Tu gre za dokončno priznanje pravic neki deželni skupnosti.

Se novi španski režim Juana Carlosa I. je priznal deželni jezikom in kulturam svoje pravice in veljavo. Tako je npr. pred kratkim tudi francoski ministrski predsednik Jacques Chirac na enem svojih zadnjih obiskov v Bretanji (znano je, da je sicer uradna Francija bolj gluha za obravnavanje manjšinskih zadev!) izjavil, da se nekega deželnega jezika ne more učiti kot tujega jezika in mu tako priznal posebno vlogo — nanašajoč se na bretonščino. Menimo, da je tudi v Italiji prišel skrajni čas za definitivno priznanje uradnih pravic vsem deželnim prvinam, tudi slovenski manjšini v Furlaniji-Julijki Benečiji.

Leto Konrada Adenauerja

Pred sto leti, 5. januarja 1876, se je rodil v Kölnu ob Renu Konrad Adenauer, eden največjih nemških državnikov vseh časov. Ne samo stranka CDU (Zveza krščanskih demokratov), katero je Adenauer po zadnji svetovni vojni ustanovil, temveč tudi vlada, trenutno sestavljena iz socialdemokratov in liberalcev, so sklenili spomin tega velikega sinu vsega nemškega naroda čim bolj zavzeto počastiti.

V Zahodni Nemčiji je bilo leto 1976 proglašeno za »Leto Konrada Adenauerja«. Skozi dvanajst mesecev naj bi se govorilo o njem kot človeku, kristjani, borcu zoper nacizem, ustanovitelju nemške Krščanske demokracije, politiku, državniku in priistašu Združene Evrope.

Cerprav je bil Konrad Adenauer rojen v Kölnu, pa izhaja njegov rod iz mesteca Bonn, ki se ponaša s starodavno univerzo, na kateri je tudi mladi Konrad dosegel svoj doktorski naslov. Njegov praded je bil krojač in starinar, ded pek, oče pa uradnik na sodišču v Kölnu. Konrad Adenauer je bil tretji otrok v družini.

Leta 1944 je Gestapo Adenauerja zaprla. Seže zmagava zaveznikov mu je prinesla svobodo. Angleži so ga najprej postavili za župana mesta Köln, pa spet odstavili, ker je imel preveč samostojne poglede na bodočo ureditev Nemčije. Adenauer je odgovoril z ustanovitvijo svoje stranke. To se je zgodilo 26. marca 1946.

Adenauer je bil človek dela, vestnosti in kmečke prebrisanosti, s katero je znal uresničevati svoje politične cilje. Poglavje zase je bila njegova vernost. Nikdar ni opustil nedeljske maše, čeprav je bil na potovanju, npr. v Moskvi. Zelo je bil predan katoliški Cerkev kot ustanovi in visoko cenil papeško učiteljstvo. Bil je ponosen, če so mu rekli »klerikalce«, kajti vse življenje je ohranil prisične odnose s »kleriki«, najsi so to bili patri benedik-

tinci v opatiji Maria Laach, kjer je bil od nacistov interniran več let ali pa kardinal Frings, nadškof iz Kölna.

Cerprav so ga njegovi politični nasprotniki označevali za »klerikalca« je vodil politiko, neodvisno od Cerkev. Ko se je njegov prijatelj kardinal Frings nekoč pritožil nad neko politično odločitvijo Adenauerjeve stranke, češ da ni v korist Cerkev, mu je Adenauer odgovoril: »Gospod Frings, vi skrbite za Cerkev, mi pa za politiko in če boste vi tako dobro vodili Cerkev kot mi politiko, bomo zadovoljni oboji.« Ta odgovor mu je prinesel tako v katoliških kot protestantskih vrstah mnoga priznanja.

Do komunizma je bil Adenauer skrajno nezaupen. Ta nezaupnost je izhajala iz njegovega stališča, da ima človeška osebnost svojstveno dostojanstvo, edinstveno vrednost in je nenadomestljiva. »Materialistično pojmovanje človeka — je večkrat dejal — s strani komunizma dela človeka brezosebne in ga spremeni v kolešek pošastnega stroja, ki vse pogoltno vase. Zato odločno odklanjam komunizem.«

Adenauer je bil tudi trdno prepričan, da je rešitev nemškega vprašanja nujno povezana z idejo o združenju Evropi. Bil je »arhitekt Evrope«, je o njem dejal Oto Habsburški, »in s spravo, ki jo je dosegel med nemškimi in francoskim narodom, je izvršil največje in najpomembnejše politično dejanje v zadnjih treh desetletjih evropske zgodovine.«

Zgodovina ugotavlja že danes: Konrad Adenauer ni samo odstranil ruševin, v katere je njegovo zemljo pahnil nacizem, ampak je Nemčijo in druge dežele tudi osvobodil posledic, ki jih navadno zapušča za seboj vsaka diktatura. Prav zato zasluži, da se ga njegova domovina ob stoletnici njegovega rojstva hvaležno spominja.

LEKCIJA JUŽNE TIROLSKE

Ko sta pred nekaj leti Slovenska skupnost in SDZ navezali prve stike z drugimi manjšinami v alpskem delu, se je začelo tudi neko novo sodelovanje na tem področju. Ustvarila se je nova zavest skupnih interesov in ciljev, ki jih je mogoče doseči le v združenem delu.

Tako smo imeli že nekaj stikov zlasti s francoskimi in južnotirolskimi predstavniki. Se kasneje je prišlo do prvega omejenega stika z Južnotirolsko ljudsko stranko (SVP), ki je v letošnjem januarskem obisku Slovenske skupnosti v deželi Furlaniji-Julijki Benečiji na Tirolskem zadobil še bolj uradno obliko. O tem smo že poročali. Vseeno pa se pri tem porodijo nekatere ugotovitve, ki zaslužijo našo pozornost.

Delegaciji Slovenske skupnosti in Südtiroler Volkspartei sta v bistvu poudarili nekaj občeveljavnih in temeljnih načel. V glavnem gre tu za pomembnost samostojnega nastopa vsake narodne manjšine. Politično predstavništvo neke narodne manjšine že po svoji naravi ne more biti zaupano drugemu kot lastnim silam. Z drugo besedo: vključevanje pripadnikov manjšine v večinske stranke ni samo nekoristno in brezpomembno, pač pa tudi skrajno škodljivo.

Velika vsedržavna stranka ne more pri svoji politični igri mimo svojih posebnih partijskih interesov in to tudi v primeru odnosa do manjšinske problematike. Ali ni npr. pred leti socialistični voditelj De Martino v Trstu zagotavljal pred parlamentarnimi volitvami, da njegova stranka — PSI — ne bo šla v vlado, če ne bo ena izmed obveznosti nove vladne koalicije zaščita slovenske manjšine? In potem? Slovenski problem — tudi od strani PSI — sploh ni padel na mizo pri pogajanjih!...

Se in še bi lahko pisali o primerih, ki bi prav za našo problematiko lahko služili kot zgled. Južnotirolsko politično življenje je to jasno pokazalo. Res, problemi so tam nekoliko drugačni, drugačno je število pripadnikov manjšine, drugačno (in koliko bolj odločno in dosledno!) je stališče njih matične države, drugačno je pa predvsem njih narodnostna enotnost. Lahko so sami pripadniki glavne nemške ljudske stranke ali nekaterih manjših — a vedno nemških — strank, toda v osnovnem zadržanju do svoje samobitnosti so si v vsem edini.

Že pred dobrimi petdesetimi leti so si primorski Slovenci in Južni Tirolci medsebojno pomagali v narodnoobrambnem delu, kar je prišlo posebej do izraza pri skupnem nastopu na parlamentarnih volitvah. Lipova vejica in planika sta složno predstavljali skupne koristi dveh takrat enako številnih narodnih manjšin v mejah Italije.

In danes? Ne vemo, če bo še prišlo do podobnih akcij. Če bo, bo to dokaz nove manjšinske enotnosti v tem alpskem sklopu. Vsekakor pa smo prepričani, da nam vsako medmanjšinsko sodelovanje lahko le koristi in vpliva novih upanj ter daje novih izkušenj na področju našega političnega udejstvovanja.

Verska podoba Argentine

O Argentinini se zadnje čase mnogo govori in piše. Dežela preživlja burne čase. Muči jo silna inflacija, politično je razburkana, gverila, ki jo vodijo zoper oblast pripadniki skrajnih levičarskih skupin nenehno povzročajo nove žrtve. Teh razmer je deležna tudi slovenska skupnost v Argentinini. Prvi val naseljencev (od leta 1920 do 1940) se je dejansko že asimiliral, drugi val (po letu 1948) pa se krepko drži in razvija svojo kulturo in prosvetno dejavnost. Dušno pastirstvo med novimi slovenskimi izseljenci v Argentinini vodi že od leta 1948 msgr. Anton Orehar. Ko se je lani mudil v naših krajih, smo mu zastavili več vprašanj o verskem življenju Argentine. Prvo je bilo:

Kako je Argentina prišla v stik z veselim oznanilom krščanstva?

S kolonizatorji so iz Španije prišli tudi misijonarji in sicer so na severu delovali najprej jezuitje, poleg njih franciskani, jug pa so kasneje premisijonarili že v času Don Bosca salezijanci, ki so še danes v večini med duhovščino v teh krajih. Med njimi je poznan zlasti kasnejši kardinal Cagliero.

Kako je bila organizirana Cerkev v tem času?

V začetku so bile misijonske postaje odvisne od nadškofije Lime v Peruju, kasneje pa so bile ustanovljene v Argentinini škofije in sicer najprej na severu: v Tucumanu, Santiagu, Córdoba in šele za temi v Buenos Airesu, ki nosi naslov prve škofije v državi. Važen mejnik v organizaciji škofij sta leti 1934 in 1957, ko je bilo ustanovljenih mnogo novih škofij in nadškofij. Zdi se pa, da bi bilo bolje, če bi bili dalje časa ohranili misijonsko uredbo, ker bi se versko skrbstvo razvijalo postopoma.

Katere so glavne oznake verskega življenja argentinskega vernika?

Brez dvoma je značilna velika predanost Bogu in iskreno otroško zaupanje do Marije.

Pod katerimi naslovi častijo Marijo v Argentinini?

Prva, kar narodna Marijina božja pot je Luján, kamor ljudje romajo dan za dnem, v zadnjih letih peš, čeprav je kraj oddaljen 60 km od glavnega mesta Buenos Airesa. Mnogi gredo po kolenih od vhoda do glavnega oltarja, kjer je Marijina podoba, prinašajo njej v čast debele sveče ter med potjo molijo; veliko med njimi jih opravi prav v tem svetišču sv. spoved. Druga Marijina božja pot je na severu Argentine okrog tisoč km od glavnega mesta — v Katamarki, ki nosi naslov Marija iz Doline (del Valle), ker se je po legendi Marija prikazala v dolini, kjer to mesto leži.

Kateri dogodki so v zgodovini vplivali na razvoj verskega življenja te dežele?

V zadnjih desetletjih je treba omeniti kot važen moment za razvoj verskega življenja predvsem mednarodni evharistični kongres leta 1934 v Buenos Airesu. To je bila prava verska revolucija za deželo, ne le po zunanjih verskih manifestacijah, katerim je predsedoval kot papežev legat takratni državni tajnik kardinal Evgen Pacelli, temveč predvsem po svoji notranji obnovi. Ogromno ljudi je takrat po dolgih letih opravilo sv. spoved, prejeljo na javnih trgih sv. obhajilo in iskreno častilo z oblastmi vred presv. Evharistijo.

Drugi pomemben dejavnik je bila za versko življenje v Argentinini ustanovitve Katoliške akcije; njen razvoj je močno povezan z dosedanjim nadškofom v Buenos Airesu kardinalom Caggianom. Organizacija se je hitro razširila in živahno delovala do zadnjega časa, ko je njen vpliv precej zaostal.

Tretji dejavnik, ki je ugodno vplival na versko življenje v Argentinini, je pa liturgična obnova po II. vatikanskem koncilu. Ljudje bolj hodijo k sv. maši, živahneje sodelujejo z molitvijo in petjem, mnogi tudi kot bralci in voditelji pri svetih obredih. Večina so po župnijah resno izpeljali obvezne tečaje pred krstom in poroko.

Velik vpliv na razcvet verskega življenja v deželi imajo tudi duhovne vaje, katere so v zadnjih 20 letih mnogo bolj pogoste po vseh škofijah, ne le za duhovnike, ampak tudi za laike.

Ali je kak moment v javnem življenju Argentine posebno vplival na versko življenje?

Revolucionarno razpoloženje leta 1955 je vplivalo bolj indirektno in negativno; precej pa ga je razgibala borba za svobodno šolo leta 1958, ko so katoličani dosegli po tako imenovanem členu 28 pod predsednikom Frondizijem svobodo ustanavljanja zasebnih šol, tudi katoliških in državno podporo za ljudske in srednje šole, kar je bila velika pomoč posebej

Cerkvi. Od takrat se je ustanovilo več zasebnih katoliških univerz, katere pa rodne podpore od strani države ne dobijo.

Katere senčne strani verskega življenja v Argentinini bi omenili?

Prvo je gotovo pomanjkanje duhovnikov, ki je zelo občutno, saj je še danes dosti župnij, kjer je za 30.000 vernikov le župnik sam, v notranjosti države pa velike razdalje ovirajo redno versko oskrbo posebej za pouk in prejem zakramentov.

V zadnjih časih se čuti velika zmeda v doktrinarnem pogledu pri poučevanju verouka tako o Kristusu, Cerkvi, zakramentih, posebej glede zakona ter o sv. pismu; verouk poleg duhovnikov mnogokrat poučujejo redovnice in laiki. Prav tako je gibanje za Tretji svet preneslo težišče pastoralnega delovanja marsikje le na socialno področje, kar je posledica vdora marksistične miselnosti tudi v katoliške kroge.

Kakšni so izgledi za bodočnost?

V večini škofij v Argentinini zadnja leta dobro organizirajo gibanje za krščanske družine. V majhnih skupinah se zbirajo zakonski pari k resnemu razpravljanju o družinskih problemih dotičnega področja, kar družijo z družabnostjo.

Ali je še kako drugo prizadevanje v pastoralnici Argentine v zadnjem času?

Prav v zadnjih mesecih širijo zanimanje za molitev sv. rožnega venca na pobudo kanadskega p. Powerja. Najprej so začeli v škofiji sedanega predsednika argentinskih škofovskih konferenc v Paraná, zatem v Buenos Airesu samem. Namen tega je, da ljudem ob filmu s skrinostmi rožnega venca in ob svetopisemskih prizorih vzbudijo zanimanje za verske resnice in prav v ekumenskem smislu organizirajo najbolj preprosto molitev, ko začnejo z očenamem. Hkrati hočejo s pridobitvijo sodelavcev pri organiziranju teh prireditev pridobiti večji stik z verniki župnije ter sodelovanje za apostolsko delo. Začeli so v Buenos Airesu v enem vikariatu in odtod bodo nadaljevali tako, da obsežejo vso nadškofijo. Duhovnik prireditev le začne in konča, vmes govorijo laiki sami. Začeli so prav v tistem delu, kjer imamo Slovenci dušnopastirsko središče in smo jim dali prostore na razpolago najprej v dvorani nato pa za zaključno mašo v naši slovenski cerkvi.

Koliko Slovenci sodelujejo v argentinskem dušnem pastirstvu?

Poleg duhovnikov, ki so župniki na argentinskih župnijah, v bolnišnicah ali po samostanih kot hišni duhovniki v zadnjem času tudi mnogi laiki pomagajo zlasti pri gibanju za krščanske družine, pri organizaciji liturgičnega življenja in pri gradnji cerkva, saj so nekatere cerkve zgradili skoro v celoti Slovenci, ki živijo v dotičnem območju.

Slovenski oktet gostoval v Gorici

Koncertni abonma v Gorici je v letošnji sezoni zabeležil tri uspehe koncerte, ki so privabili veliko ljubiteljev glasbe v koncertno dvorano. Prvič za Consortium musicum iz Ljubljane v Katoliški dom, nato za pianista Bertonecja ter sedaj za Slovenski oktet iz Ljubljane, slednja oba v palači Attems. Za koncert Slovenskega okteta se je v dvorani te edinstvene goriške baročne palače zbralo toliko ljudi, da je bila res prepolna. Verjetno res ni bila izbira prostora najboljša, saj je Attemsova palača primerna za komorne koncerte s tudi »komorno« publiko, ne pa za množično udeležbo. Vsekakor pa je bil zato okvir Slovenskemu oktetu toliko lepši in ob Tomičevih slikah na razkošnih stenah nekako združujoče vezal slovensko glasbeno in likovno umetnost v teku stoletij.

Nastop Slovenskega okteta je vedno prava manifestacija. Ne samo manifestacija v umetniškem pač pa v občem smislu. To se je izkazalo že pred leti, ko je nastopil na Goriškem, med drugim dvakrat v dvorani Katoliškega doma. Lahko zatrdimo, da je prav nastop Slovenskega okteta v zamejstvu vedno praznik slovenskega petja.

Za svoj koncert v Attemsovi palači je oktet predstavil bogat in pester program, ki je šel od klasične polifonije do sodobnega slovenskega ustvarjanja pa spet od narodne pesmi do tujih popularnih skladb. Morda taka izbira nudi nekoliko preveč eklektično podobo zborovske ustvarjalnosti. Izbira programa je seveda stvar zase in končno zelo subjektivna. Odraža pa neko kulturno »politiko«, skozi katero se odvija udejstvovanje ansambla

Pismo misijonarja Tomažina

Prvega januarja je poteklo leto, ko sem prevzel župnijo Chelston. Sredi februarja se mi je pridružil p. Radko Rudež. Naj sledi kratko poročilo o našem delu! Seveda, ko govorim o našem delu, mislim tudi na vas, ki ste na ta ali drugi način priskočili na pomoč, tako da je »božje seme vzkilo in še raste...« Pogledimo najprej na misijonsko-pastoralno polje:

1. Delno nam je uspelo organizirati 13 krajevnih skupnosti. Te sestavljajo katoliške družine, ki žive v isti sosesčini. Njih namen je medsebojno poznanje in sodelovanje; iščejo »zgubljene ovce«; skrbijo za katehume, bolne, revne, za versko vzgojo otrok ter gmotno vzdrževanje župnije. Vsaka skupnost ima svoj odbor in se sestajajo oz. naj bi se enkrat ali dvakrat na mesec. Na tem polju je veliko možnosti za razširitev in poglobitev. Treba pa bo še mnogo truda, da se dobro in pravilno razvetejo.

2. Organizirali ali reorganizirali smo sedem skupin Katoliške akcije: tri za moške in štiri za žene; eno skupino Marijine legije; eno skupino Mladih katoliških delavcev, že od prej pa je Vincencijeva konferenca. Začeli smo tudi z organiziranjem dijakov in dijakinj, a se ni obneslo. Bomo skušali ponovno.

3. V začetku leta smo ustanovili tudi župnijski svet. Vse zgoraj omenjene skupnosti in laične organizacije imajo po enega zastopnika v župnijskem svetu. Ta se sestane vsako drugo nedeljo v mesecu na posvet, kjer se razpravljajo vse važnejše odločitve in delo na župniji. Župnijski svet ima štiri pododbove: liturgičnega, za laični apostolat, socialnega in finančnega.

Bralci pišejo

Samo dosledno tako naprej!

V štev. 2 Katoliškega glasa (8. januarja 1976) ste pod naslovom »Letnik 31 in letnik 28« bralcev v glavnih obrisih razgrnili stvaren zgodovinski pregled predhodnikov, ki so vršili svoje ideološko poslanstvo pred Katoliškim glasom. Objektivno povedano, zelo hvalevredno.

Sedanje uredništvo Katoliškega glasa v tem smislu ideološko poslanstvo dosledno nadaljuje in v podnaslovu med tekstom, »zakaj tak list«, to utemeljuje s stvarnimi krepkimi izkustvi iz matične domovine. Zato pravim: to je moč in hrbenica Katoliškega glasa. Kaj takega ne more trditi npr. o sebi »Naš tednik«, ki izhaja v Celovcu in ki je že ves v »kleščah«, saj ustvarja levičarsko usmerjeno javno mnenje danes žal dejansko po vsej Koroški močno levičarsko miselnost.

Zato vam kličem: samo dosledno tako naprej!

Rojak s Koroškega

Na splošno kar dobro funkcionirajo, ako upoštevamo, da je to prvo leto. Rado pa se zgodi, da kak pododbor zaspi. Treba ga je razpustiti in sestaviti drugega.

4. Ustanovili smo tudi svet za zakonsko-družinske zadeve. Ta skuša poravnati spore v družinah ter pomagati razdrtim ali podirajočim se zakonom; ima pa tudi nalogo organizirati predavanja za starše glede družinsko-zakonskega življenja in vzgoje otrok.

5. Odraslih katehumenov imamo nad 200 in ljudskošolskih otrok-katehumenov je okoli 80. S p. Rudežem jih kar sama pripravljava na krst in sicer v šestih središčih.

6. Ob sobotah imamo na župniji in na dveh podružnicah verouk za ljudskošolce. P. Rudež ga vodi na dveh podružnicah, jaz pa na župniji. Pomagajo pa mi redovna sestra-domačinka in trije laiki-prostovoljci.

7. Vincencijeva konferenca skrbi za najbolj revne v župniji. Na tem polju so nam letos priskočili na pomoč Korošci, ki so nam poslali 21 paketov še ne veliko rabljene obleke.

8. Kak misijonar hoče pokazati svojo misijonsko podjetnost z velikim številom novokrščencev. Na tem področju se mi ne moremo pohabati. Nam gre predvsem za kakovost: trudimo se, da bi bili naši kristjani »kvas in sol zemlje ter luč sveta«. To pa ni lahko in ne gre hitro. Potreben je ogromen kapital milosti božje, misijonarju pa precejšnja mera potrpežljivosti, vztrajnosti, ljubezni in še marsikaj drugega. Središče naše pozornosti je družina. Skušamo vzgojiti čim več res dobrih krščanskih družin. Pri katehumenih nam gre za temeljito spreobrnjenje.

Na gospodarskem področju: nabavili smo precej orodja, ki je potrebno za hišo in zidavo. Zgradili smo garažo (tatovi so tudi pri nas delavniti!), službi pa tudi za dvorano, kjer so sestanki, pevске vaje in šola; poleg garaže smo sezidali majhno delavnico in eno sobo, ki je bivališče br. Jožeta Gajdoša SJ Slovaka, ki pomaga pri zidavi. Z gradnjo nove cerkve začnejam. Eno leto nam je vzelo, da smo končno pripravili načrte. Birokracija!

Sam sebi se čudim, da sem vam toliko napisal. Upam, da bo za eno leto dovolj. Iskreno pozdravljam vse misijonske dobrotnike.

P. Lovro Tomažin SJ

UTRIP CERKVE

Slovenski romarji v svetem letu

V svetem letu je šlo skozi Slovenik v Rimu 84 organiziranih skupin slovenskih romarjev. Vseh romarjev v teh skupinah je bilo 4.240. Bili so iz 82 slovenskih župni. Če prištetemo še neprijavljene, je prišlo v svetem letu v Rim 5.500 slovenskih romarjev.

Po približnih računih je prišlo iz Koroške 200, iz Primorske 150, iz ostale Evrope 50, iz Kanade 20, iz Argentine 50, iz ZDA 50 in iz Avstralije 10 slovenskih romarjev.

Govorili so o sv. pismu

Katoličani in evangeličani v Zahodni Nemčiji so nedeljo 25. januarja ob zaključku molitvene osmine za zedinjenje kristjanov posvetili svetemu pismu. Pri službi božji so govorili o svetopisemskih knjigah. Organizirali so tudi več prireditev, da bi vernike opozorili na pomen sv. pisma.

Umril je sarajevski nadškof

V Sarajevu je pred nekaj dnevi umrl tamkajšnji nadškof Smiljan Čekada v starosti 74 let. Duhovniško posvečenje je prejel 1925, škofovski pa 1940. Sprva je bil škof v Skopju, od 1970 dalje pa nadškof sarajevske nadškofije, ki se uradno imenuje Vrhbosna-Sarajevo.

Mesto mladine v Cerkvi

Zadnje tri dni preteklega leta so na Dunaju razpravljali, kako oznanjati mladim Kristusov evangelij. Graški škof Weber, ki je med avstrijskimi škofi poverjen za delo med mladino, je v sklepnem govoru dejal med drugim, da se morajo mladi zavedati svojega mesta v Cerkvi, svojih nalog in svojega dostojanstva. Mladi morajo čutiti, da brez duhovnika niso prava Cerkev, ker brez njega ne morejo prejemati Kristusovih milosti iz zakramentov. Škof Weber je tudi nastopil zoper dušno pastirstvo, ki skuša pritegovati mladino z različnimi zanimivostmi, pri tem pa se boji imenovati Cerkev in Kristusa. Tudi ni pravega mladinskega dušnega pastirstva, če ne skušamo vsaj nekaterih mladih pritegniti k večji molitvenosti in božjemu čiščenju.

OD TEDNA DO TEDNA

V ospredju pozornosti je bila v Italiji vladna kriza, ki še do danes ni rešena. Poverjeni ministrski predsednik Moro je najprej predlagal sestavo vlade iz DC, socialistov in republikancev, kar pa so socialisti odločno odbili. Nato je Moro predlagal kombinacijo DC, PSDI in PRI, za kar pa republikanci niso bili navdušeni. Sedaj se govori o enobarvni demokratski vladi, ki naj bi jo podpirali socialdemokrati in republikanci, socialisti pa bi se vzdržali. Krščanski demokrati so nepopustljivi zlasti v dveh smereh: vztrajajo na gospodarskem načrtu in odklanjajo premik na levo proti komunistični stranki. Če bi republikanci sestava enobarvne demokratske vlade, ostajata še dve možnosti: da se vlada, ki je odstopila, znova predstavi parlamentu in prejme zaupnico ali pa pride do razpisa predčasne državnoborske volitve.

Veliko presenečenje je pretekli teden vzbudil tudi vladni ukrep, povsem nepričakovano, da se začasno zapre menjava lire v ostale valute. Vladna kriza je namreč mnoge naglala, da so denar prenesli v inozemstvo. Banca d'Italia je le še s težavo ohranjala liro na dosedanji ravni. Po zapori zamenjalnega tečaja je lira izgubila na vrednosti za 6%, USA dolar pa se giblje med 725 do 740 lir (prej 680). Splošno se meni, da se bo v Italiji zaradi tega povečala inflacija, cene potrošnega blaga pa povečale.

Na odločno pobudo sirske vlade je prišlo v četrtek 22. januarja do novega premirja v Libanonu, v desetih mesecih že dvajsetega, ki zgleda, da se bo v razliko od prejšnjih uveljavil. Ustanovljen je bil mešani sirsko-libanonsko-palestinski odbor, ki bo skrbel za izvajanje prekinitve ognja. Ministrski predsednik Karame je ob novem razpletu dogodkov svoj odstop preklcal. Državljanska vojna je povzročila veliko škode ter zahtevala nad 10.000 mrtvih.

Ameriški zunanji minister Kissinger je bil na obisku v Sovjetski zvezi. Uspelo mu je premakniti z mrtve točke pogajanja o omejitvi strateške oborožitve, ni mu pa uspelo prepričati sovjetskih voditeljev, da prekinejo pomoč levičarsko usmerjenemu osvobodilnemu gibanju MPLA v Angoli. To je doseglo velike uspehe tudi na južni fronti in vse kaže, da bo kmalu gospodar celotne Angole.

V Lizboni je bil aretiran general de Carvalho, znan po svojih simpatijah za komunizem. Preiskava je namreč ugotovila, da je 25. novembra lani dal povelje za začetek prevratniške akcije padalcev, ki pa ni uspela. Obenem je bil general de Carvalho degradiran na majorja.

V beneški laguni sta 20. januarja zaradi goste megle trčili dve potniški ladji. Pri tem je bilo laže ranjenih 53 potnikov, škoda na ladjah pa je precejšnja.

Sovjetske oblasti so dovolile zapustiti Rusijo in se naseliti v svobodnem svetu 43-letnemu znanstveniku matematike Leonidu Pljušču. Enako dovoljenje je bilo dano tudi njegovi ženi in dvema otrokoma. Pljušč je bil aretiran leta 1972, ker se je zavzel za zaprte ruske razumnike, ki so kritizirali sovjetski režim. Pljušču so nato proglasili (čeprav duševno zdravega) za shizofrenika in ga »zdravili« z različnimi pomirjevalnimi drogami, ki so mu popolnoma uničile živce. Avstrijski zdravniki, ki so ga pregledali, še niso ugotovili, ali se bo Pljušč po vsem tem živčno spet opomogel.

V Genovi so ikarabinjerji zasačili dva terorista, člana »Rdečih brigad«, ki sta hotela položiti močan pekleniški stroj na sedež genovske nadškofije, ki jo vodi kardinal Siri, znan po svojih izjavah zoper komunizem.

Dve nadzvočni letali tipa »Concorde«, sad skupnih francosko-angleških naporov, sta prvič poleteli s potniki, eno v Brazilijo in drugo na otočje Bahrein v Perzijskem zalivu. Te vrste letala letijo v višini 18.000 m in dosežejo hitrost 2.200 km na uro, kar je skoraj dvakratna brzina zvoka.

Beograjski dnevnik »Borba« je 22. januarja zapisal, da Sovjetska zveza ogroža svetovni mir in proces popuščanja napetosti s tem da trdi, da bi morala SZ voditi vsa prizadevanja komunističnih partij in vseh naprednih sil, ki delujejo zunaj socialistične skupnosti.

ZDA so dale svoj veto na predlog šest članic Varnostnega sveta, ki zahteva med drugim ustanovitev posebne države za Palestince, čeprav govori tudi »o gotovih in priznanih mejah za Izrael«.

Neki sovjetski državljani judovskega pokolenja se je hotel polastiti linijskega letala, da bi ga poneslo v Izrael, kar pa mu ni uspelo. Do sedaj je le dvakrat uspelo ugrabiteljem, da so prišli iz Sovjetske zveze.

Severna poluta Andreja Kobala

»Rodil sem se pozno zvečer en mesec in dan pred zaključkom devetnajstega stoletja« (torej 29. novembra 1899): s temi besedami se začne Spomini Andreja Kobala, ki jih je — pod privlačnejšim, slikovitejšim in točnejšim naslovom SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE — izdala Goriška Mohorjeva družba v dveh knjigah. Prva je izšla z letnico 1975 na 399 straneh, druga z letnico 1976 na 381 straneh. Pred nami je torej nenavadno dolga, s fotografijami poživljena epopeja nekega življenja, ki se potovalo skozi čase in kraje in okoliščine, kot jih podobnih zgodovina ne pomni.

Ta naš rojak iz Cerknega na Goriškem je s prirajo bistrostjo, podjetnostjo in pogumom (in ob očitni naklonjenosti Sreče) toliko skušal, dosegel, videl, slišal in spoznal, da je njegova pripoved podobna filmu, ki se napeto odvijata pred bralcem — in ta presenečen ugotavlja: Takega teksta še ni napisalo slovensko pero! Iz skromne hribovske vasi je tega nadarjenega in in za življenje sposobnega fantiča želja po znanju in po uveljavljanju speljala v svet ne kot »goljufiva kača« Franceta Prešerna iz Vrbe, marveč kot Previdnost: Kobalov dom in svet se je razširil tako rekoč na vso Severno poluto. Usoda ni doslej nobenega drugega Slovenca tako nagradila z uspehi in mu tako od blizu pokazala stroj, iz katerega se poraja zgodovina, in ustroj, na katerem temelji življenje narodov in držav.

Pripoved poteka na treh ravneh. Prva, osnovna je pač Kobalovo osebno življenje, katerega poglobitveni dogodek in hkrati pogoj kasnejšega razmaha je prihod dvaindvajsetletnega fanta 1921 v Združene države. Druga so podobe tujih dežel in ljudi. Tretja, najvišja in za zgodovinarja najdragocenejša ravna pa so pričevanja o vodnikih, ki so imeli v rokah usodo sveta v letih druge svetovne vojne in zatem še v hladni vojni. Ameriška tajna obveščevalna služba je v oficirju Kobalu našla sposobnega sodelavca in mu omogočila vpogled v mehanizem svetovne politike, zlasti v tabor protinacistične koalicije. Ko smo Slovenci ječali v verigah tuje okupacije in se lomili v krčih domače revolucije ter verovali v Zahod in njegove vrednote, je Kobal od blizu gledal, kako se neki nov totalitarizem pripravlja, da temeljito izkoristi prihajajočo zmago. Dokumentarna je njegova pripoved o težavah in šikanah, ki jih je moral kot funkcionar najmočnejše med zmagovalkami nad Hitlerjem takoj po vojni prestatati na Bolgarskem — in ne samo tam.

V 2. knjigi Spominov je Kobal popisal predvsem svoje civilno življenje v Aziji (od 1949 do 1958), kamor ga je poslala ameriška vlada. Japonska, Formosa, Hong Kong, Koreja, Indijski podkontinent (Indija, Pakistan) — to so bile njegove postaje. Pokrajino, ljudi in življenje teh dežel je prikazal tako živo in nazorno, kot jih ne najdeš upodobljenih v nobenem zemljepisnem učbeniku. Zato bodo ta poglavja posebno dobrodošla kot berivo v srednji šoli, kjer mladina spoznava široki svet.

Andrej Kobal je ne samo šel z vsemi čuti odprt skozi prostor in čas in je ne samo ogromno doživel: on zna tudi pripovedovati. Njegova beseda je kultivirana, stvorna, nesolzava, njegovo gledanje človečansko. Za ikake bolj suhe ali razpotegnene popise se zna oddolžiti z napetimi, največkrat špijonažnimi zgodbami, ki se

berejo kot čisto leposlovje in se vtisnejo v spomin. Vso pripoved preveva privrženost Zahodu. Kritičnost do sovjetskega (in vsakršnega) komunizma je odločna, a umirjena. Tako se lahko izraža samo z izkušnjami bogat človek... državljan prve atomske volesile, sicer samozavesten, a nikdar ohol ali žaljiv. In še nekaj! Kobala ni omamila tuja slava, ni zatajil svojega slovenskega porekla, ni pozabil materinega jezika. Njegova spodbudna sklepna beseda »Ne odtuji se!« je poziv vsem Slovincem, zlasti mladim, naj ostanejo zvesti svojemu narodu.

Zal se ne utegnem spuščati, kakor bi se rad, v podrobnosti tega skoraj 800 strani dolgega in vseskozi zanimivega teksta. V njega desetih poglavjih (od Mladih let do Poslednjih služb in potovanj) je kos slovenske in svetovne zgodovine, v njem so štiri celine (Evropa, Severna Amerika, Afrika in Azija), v njem je življenjska pot sposobnega, podjetnega, iz korenin zdravega človeka, ki se je izoblikoval in je dozorel in uspel v svobodnem, odprtem svetu — v tistem svetu, o katerem se nam včasih zdi, da se ne zna dovolj uspešno braniti. A ob tej misli že zavedamo ob vprašanje o smislu sveta in človeka na njem.

Vinko Belčič

Izstopi iz Cerkve v Nemčiji

Leta 1974 je izstopilo v Zah. Nemčiji iz Cerkve 83.277 katoličanov, 14.000 več kot leta 1973. Dve tretjini odpadlih so moški, največ v letih od 25 do 35. Osemdeset odstotkov odpadlih je iz versko mešanih zakonov. In kar je najbolj zanimivo: mnogo več jih je iz uradniških in meščanskih slojev kot iz delavskih. Kot glavni vzrok (48 %) navajajo odpadniki cerkveni davek, 27 % jih navaja nezadovoljstvo nad Cerkvijo, 25 % pa pomanjkajočo vero. Stevilo izstopov pri protestantih je še enkrat tako veliko kot pri katoličanih. Leta 1974 je izstopilo iz evangeljske Cerkve 203.000 protestantov, 21.000 več kot leta 1973.

Kot smo že poročali, je bila v nedeljo 18. januarja v nekdanji Rižarni v Trstu ganljiva svečanost, ko so položili enajst kovinskih krt s pepelom ržtev, ki so bile ob življenju na tem zloglasnem kraju v zadnjem obdobju druge svetovne vojne, v steno nekdanje krematorijske peč. Verski obredi so bili izvršeni v slovenščini (škofov vikar dr. L. Škerl) in v italijanski (generalni vikar tržaške škofije msgr. Bosso) za katoličane, katerima sta sledila še pravoslavni in hebrejski obred. Na sliki dr. L. Škerl v trenutku, ko opravlja molitve za žrtve Rižarne

Nova številka »Zaliva«

Po svoji skrbi za narodnost kot duhovni dobri vsakega človeka, po svojem prečiščencem izrazju in dognanem slogu spada tržaški obzornik »Zaliva« gotovo med prve slovenske obzornike danes.

Novembra lanskega leta je izšla njegova zadnja dvojna številka s pomembnimi članki in obravnavami, ki zadevajo samo bistvo slovenskega bivanja in nenanja. Obzornik je »odprt vsaki razsodni slovenski besedi«. Idejni utrip pa mu daje pisatelj Boris Pahor z naprednimi stališči, ki hoče ostati zvest primorskemu izročilu narodnoosvobodilnega boja in idealom, kakor so bili svoj čas v zavesti primorskih ljudi.

Med prispevki tokrat izstopa uvodnik »Ob obletnici osvoboditve«. V njem pisec ne more mimo trpke ugotovitve, da »bi se zadostovalo za trenutek zamisliti, kako si naši ljudje po ječah in pred večali leta 1944 in 1945 ne bi nikdar mogli predstavljati našega sedanjega sodelovanja...«

Osrednja tema te zadnje »Zalivove« izdaje pa je nedvomno odgovor pisateljev Borisa Pahorja in Alojza Rebule na narodno-idejni in politični odziv, kot ga je lanske pomladi izzvala njuna izdaja spominskega zvezka za 70-letnico slovenskega misleca, pesnika in pisatelja Edvarda Kocbeka. Pisatelja ugotavljata, da je vso politično nevihto izzval pravzaprav edinole

Kocbekov odgovor na vprašanje v zvezi z vrnjenimi domobranci in njihovo tragično usodo. Pretres pa ni posegel v same temelje matičnega idejnega sveta, ampak je zadobil pravcati evropski razmah.

Pisatelj utemeljita svoja stališča in odločno zavračata pisanje matičnega tiska tako na račun njih dveh samih kot na račun Edvarda Kocbeka. V posebnem članku so nanašani evropski, zlasti nemški listi, ki so podrobno obravnavali Kocbekov primer »Frankfurter Allgemeine Zeitung«, »Süddeutsche Zeitung«, »Die Welt«, »Rhein-Neckar Zeitung«, »Rheinische Post« med nemškimi, med avstrijskimi pa »Kleine Zeitung«, »Kärntner Tageszeitung«, »Arbeiter Zeitung«, »Die Presse«, »Die Furche«, tržaški »Meridiano«, milanski »Il Giorno«, »La Fiera Letteraria«, francoska »Esprit«, švicarska »Die Weltwoche«, »Die Tat«, »Der Bund«...

Zdi se, da po zadnji, če ne tudi po prvi vojni še nobena slovenska zadeva ni vzbudila v Evropi take pozornosti in da smo Slovenci s svojimi idejnimi in duhovnimi vprašanji evropsko mnogo bolj sodobni kot naši številnejši sosede, ki se šele danes soočajo s tveganji raznih »zgodovinskih kompromisov«.

Med drugimi zapisi in obravnavami izstopajo: pomenljiv zapis o Cankarju kot nacionalnem ideologu (Ferdo Kos), o no-

Slovenščina še vedno prepovedana

V torek 20. januarja je bil ponovno izvoljen za tržaškega župana z glasovi DC, PSDI, PRI in PLI inž. Spaccini, ki pripada Krščanski demokraciji. Ko je svetovalec Slovenske skupnosti dr. Rafko Dolhar povzel besedo v slovenščini, ga je

novo izvoljeni župan takoj prekinil in mu prepovedal govoriti slovensko. Zaradi tega nepoštenega ravnanja je dr. Dolhar iz protesta odšel iz sejne dvorane, niso pa tega storili tisti slovenski svetovalci, ki so bili izvoljeni na socialistični in komunistični listi. In vendar bi to, ko že toliko govorijo o slovenskih pravicah in jih toliko Slovencev voli, morali storiti.

Župan Spaccini je utemeljil svoje ravnanje s pismom, ki ga je nedavno prejel od predsedstva vlade. Po njegovem mnenju je treba počakati, da rimski parlament odobri ustrezeni zakon v skladu z italijansko-jugoslovanskimi sporazumi iz Osima.

Bolj ugodna za Slovence v Italiji je druga novica: deželni odbornik za šolstvo demokristjan A. Mizzau se bo v imenu deželnega odbora zavzel na ministrstvu za javno vzgojo v Rimu za ustanovitev slovenskih šolskih okrajev v deželi Furlanija-Juljska Benečija. V prihodnjih tednih bo v zvezi s temi okraji sklical v Trstu posebno posvetovanje s predstavniki slovenske manjšine.

Zahvala in vabilo

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu se iskreno zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli, zlasti z molitvijo in darovi sodelovali pri letošnjem Tednu za edinost, še posebno pri nedeljski vzhodni liturgiji. Posebna zahvala ekumenski zboru in gostom iz Maribora in Gorice.

Obenem ACM vabi na mesečno mašo za edinost, ki bo na svečnico, 2. februarja ob 18.30 v Marijinem domu v Trstu. Sledil bo razgovor ob diapozitivih.

vo-osnovani »Zvezi slovenskih delavcev« v Trstu (Boris Gombač), Pahorjev dnevnik, Fragmenti h Kocbekovemu pričevanju (Jošt Zabkar), mogoče nekoliko prerazvlečena in manj pregledna Fiziognomija totalitarizma (Igor Mislj), Narodnost, naivnost in anarhija (J. S.), odprto pismo akademskemu slikarju Lojzetu Spacalu (Boris Pahor) in še nekateri zapisi. Pesmi je prispevala Irena Zerjal.

Zdi se, da ta najnovejša številka »Zaliva« najbolj naravnost in odločno poseže v dolgoletne klišeje in šablone o slovenski narodnosti in zgodovini, pa tudi v sedanjosti. Da brez ovinkov pokaže na stvarnost slovenstva, brez ideološko in čustveno pogojenih prikazovanj. Takšna namera urednikom v celoti uspeva. In slovenstvo se nam odkrije v resnici za mnogo večjo vrednoto, kot pa smo si ga doslej pod vtisom šablon in ideologij predstavljali. Revija se dobi v slovenskih knjigarnah.

Z GORIŠKEGA

Nova telovadnica v Sovodnjah

Na seji občinskega sveta v Sovodnjah 23. januarja se je obširno razpravljalo o novi telovadnici, ki naj bi stala na kraju starega šolskega poslopja. Navzoč je bil tudi arh. Jože Cej, ki je načrt izdelal in ga je občinskim svetovalcem podrobno razložil.

Telovadnica bo delno pod zemljo, ker svet nekoliko visi, kjer bo stala. V njej bo na stopenjih 300 sedežev. Dvorana bo služila tako lahki atletiki kot košarki. V poslopiju bodo bar, slačilnica, zdravniška ambulanta in urad za profesonja telovadbe. Po potrebi se bo telovadnica lahko pregradila z mehanično zaveso (rolojem). Načrt mora odobriti deželna uprava. Zato je že bila odposlana prošnja na deželo za primerno posojilo.

Po izčrpnih razlagi arh. Ceja je prišlo do živahne debate, v katero so posegli tako svetovalci večine kot manjšine. Svetovalci Slovenske skupnosti so iznesli svoje pomenke zlasti glede izbire prostora za bodočo telovadnico. Predvsem je prostor premajhen in preveč ob cesti. Bolj primeren bi bil prostor na tisti strani ceste, kjer že stojijo Kulturni dom, igrišče in nova šola.

Župan je s svoje strani zagovarjal izbiro prostora in dejal, da bi lokacija, ki jo predlagajo svetovalci manjšine, trpela na pomanjkanju parkirnega prostora in je preveč v bližini pokopališča in avtoceste, medtem ko bo dovolj prostora za parkiranje v zvezi z novo telovadnico ob poslopiju posojilnice, pa še kakšno zemljišče bi se lahko dokupilo v ta namen.

Nov podvig na Dunaju

Zasluzni klaretinski pater Ivan Tomažič, ki mu gre prvenstvena zasluga za izgradnjo doma »Korotan« na Dunaju, se je lansko leto lotil novega podviga. Ker je visokošolski dom »Korotan« prezaseden in leto za letom ni mogoče ustreči številnim prošnjam, posebno še študentkam, je p. Tomažič pristopil h gradnji nove hiše klaretincev in apostolskega središča, ki ga ta red vodi. V novem apostolskem središču bosta še letos dograjeni za stanovanje študentke dve nadstropji. Ti dve nadstropji bosta popolnoma ločeni od drugih v veliki stavbi, tako da gre dejansko za nov dom za študentke. Takšen trud in prizadevanje sta vredna največjega priznanja!

Nedelja 1. februarja je nedelja našega katoliškega tiska. Velikodušno darujmo zanj in ostanimo mu zvesti!

FLORIJAN DOLINAR

Njena zadnja maša

»Kaj če Tine zve?«
»Povedala sem mu, da prihajajo vsak mesec po kruh, po denar in obveze.«
»In Tine? Kaj ti je povedal?«
»Nič. Molčal je.«

»In stiskal pesti. Saj res, kaj naj bi rekel?« je pomislila njegova žena. V samoti smo, predani na milost in nemilost. Dvanajst vasi je Tinetu zaupanih. Posadka šteje samo 120 mož. Obhodi so utrudljivi in potem patrole, izvidnica in hajke; skupne akcije so vedno bolj poredke. To je gverila. Premikanje moštva, združeno s srečo in srečanjem s smrtjo, s strahom in junaštvom, kjer je zmeraj manj prostora za človekoljubje in spravo tako na eni kot na drugi strani.

Minka je stopila v sobo in odgrnila južno zaveso; tam doli na vasi je ugledala luč. Tam je hiša njenega in Zinkinega

očeta. Oba, očka in mamica sta ubožna in utrujena od dela.

Ura je tiktakala in počasi merila čas. Za njo je prišla Zinka. Ko je sestra snela veliki rožni venec s klina, sta obe sestri poklekli in pričeli moliti. Tudi oče in mati ga molita, prav zdajle ob tej uri; to je nevidni telefon preprostih ljudi, razpet med nebom in zemljo...

Otroci so spali v svojih zibkah tako mirno in tako varno. Globoko zdravo spanje; tukaj se stikajo nebosa z zemljo, stališči obe.

»Ali me slišiš, Gospod? Poslušaj, za Tinega Te prosim, varuj nam ga! Tudi za Toneta in Zinko. Združi ju, če je taka Tvoja volja. Ti si Modrost, jaz sem tako neumna. Ljubim. Tudi Zinka ljubi. Ti božji Tkavec poznaš vsak vótek; boš že stkal naša pota tako, da se prt ne raztrže.« Kar sami od sebe so ji prišli na usta Pogačnikovi verzi:

Tiho prede božji Tkalec pisan prt, koliko niti je že vanj vtakal, za zadnji vótek pa je Sina svojega dal, enim v življenje, drugim v smrt...

»Vojna je tako grda, tako strašno grda. Nikdar ne bi razumela fatimskega sporočila, ki je opomin k spravi. Zdad sega vame, grabi me za srce in jaz se bojim; tudi Tvoj smrtni boj je bil grozljiv, saj si videl bolje, kakor vidimo mi. Razbežali so se Tvoji in ostal si sam in samo reka, umazano okrvavljena od sovraštva Te je zajela. Razdeljeni smo na dva bregova brez mostov. Grenkoba se je vgnezdila in vpila v nas kakor strup; je kakor dračje, ki prižiga sovraštvo in nam razžira dušo. Doklej, Gospod, doklej? Kaj bomo res ostali narod brez duše pred Teboj, ki si Ljubezen sama?«

Včasih sta se sestri temeljito udarili. Kadar krešeš kamen ob kamen, se užigajo iskre. Iz šole je prinašala Zinka dovolj kuriva, da je od časa do časa pošteno zagorelo, pa tudi da jima ni bilo dolgčas. Star prijatelj je pač najboljšje ogledalo, pravi pregovor.

»Ali že veš, da so naši likvidirali župnika iz Bele?« Zinka je besedo »naši« nalašč zategnila.

»Udari po pastirju in ovce se bodo razbežale.« Predsednica Katoliške akcije se

je srečala s terenko Osvobodilne fronte. »Ti se motiš. Župnik je izdajal. Videli so ga, ko je gostil italijanskega kolonela, kateremu je pošiljal poročila o gibanju naših. Dva dni po tistem srečanju so bili fašisti in naši v ognju.«

»Zaplotnik je dajal kvestorju in njegovim pajdašem stanovanje in prirejal večerje in kasneje nemškimi oficirjem, pa mu niso partizani skrivili lasu. Ti boš rekla, da je to taktika. Reci raje, to je dialektika, stara kot Rim ali Atene. Glede župnika zagotovo vem, da je bil zaprt pod Živkovičevim režimom; kmetom je pomagalo do hranilnice in do poceni posojil. Imel pa je samo eno napako, da je nosil srce na jeziku. Kovača, ki je lani odšel med hostarje, je trdo prijemal zaradi dvoženstva. Danes je komisar nekje za Malo goro.«

»Ne. Zdad je v Crnem grabnu, odkoder pošilja mezanestljive v prevzgojo...« ji je ugovarjala mlajša.

»Ali po domače v likvidaciji,« je prisekala sestra. Glas ji je naraščal, kajti prek temnega neba se je zaslišalo grmenje ameriških bombnikov, ki so leteli pro-

ti severu nad Hitlerjevo Nemčijo. Zinka je stresla na mizo šahovske figure, uredila desko in pomislila sestri na izbiro bele ali črne, obzalujoč, da nima rdečih figuric.

»Kajne, žrtve morajo biti?« Minka je bila v mislih v Beli. Izbrala je bele.

»Bomo videli, ko končava igro,« ji je oponesla mlajša.

Minka je imela srečnejšo roko s konjeniki, Zinka pa s kurirji, a to pot ji je predla slaba, kajti izgubila je trdnjavo; pa tudi Minka je bila ob kmete. Ni jima kazalo drugega kakor remi. Zinka ji je ponudila roko, kakor je videla na šahovski tekmi delati tekničeca. »Ponujene roke ne sprejemem,« je ponovila Pijev aksiom.

Zinka se je nemirna preselila in pomedia vse skupaj v mizni predal. Njene simpatije so bile s partizani. Italijani in Nemci so stregli domovini po življenju in zanjo je bilo logično, da so heroji tisti, ki so v odprtem boju z okupatorjem. Večkrat se je predstavljala sebe in sestrično Danico iz Loga, kako prevezujeta ranjene partizane po skritih bunkerjih in kraških jamah. Puške ni marala nositi.

(Drugič naprej)

Koncert v goriški stolnici

V četrtek 8. januarja je bil v goriški stolnici lep in zanimiv koncert. Priredilo ga je SKPD »Mirko Filej« iz Gorice. Koncert sta izvajala orgelski mojster Hubert Bergant in trobentar Anton Grčar. Večji del sporeda je obsegal glasbo, ki razodeva veliko duhovno bogastvo in sijaj baročne dobe. Imena Händla, Corellija, Albinonija, Purcella in Bacha že sama dovolj zgovorno pričajo o muzikalnem blešku baroka.

Vsak umetnik je po svoje oblikoval glasbeni stavek tega nadvse zanimivega obdobja, Händel in Purcell v Angliji, Bach v nemškem svetu, Corelli in Albinoni v Italiji. Njihova glasba za orgle oz. klavičembalo je prerasla prostor in čas nastanka in postala pomemben in dragocen element v svetovni glasbeni zakladnici. Solistični instrument lahko s svojo barvitostjo še bolj povzdigne plemenito igro omenjenih glasbil.

Goriški koncert to v polni meri potrjuje. Poslušali smo izmenoma skladbe za same orgle in za trobentar in orgle. Baročna trobenta je s svojim ostrim, a vendar toplim in zlahtnim zvokom najlepše zazvela prav v skladbah genialnih mojstrov.

Na sporedu je bilo tudi nekaj skladb modernejših smeri. Novo romantiko sta zastopala Reger in Dubois, klasicistično smer pa Kuchar. Manj znani Kucharjevi skladbi za orgle (Pastorela in Fantazija) odlikuje prijetna svežina. Regerjeva in Duboisova glasba pa vedno očara z močjo in bogato vsebino.

Oba koncertista, Hubert Bergant in Anton Grčar, razpolagata z izredno izvajalsko tehniko. Glasbene umetnine interpretirata z globoko doživljajstvom. In njunem podajanju je bilo čutilno popolno skladnost. Orgelska igra je lepo sledila vodilni solistični vlogi trobente, v samostojni izvedbi pa je znala odkriti vso razkošno izraznost instrumenta.

Zal so stolniške orgle zaradi ogrevalne naprave v precej slabem stanju. Tako izrednega koncerta in tako sijajnega solista je skoraj škoda za tak instrument. Vendar pomanjkljivost ni vzmirla solistov. Oba sta povsem suvereno izvedla celotni spored. Številno občinstvo jima je izrazilo navdušeno priznanje. - až

Umrla je Avgusta Ivančič

V goriški bolnišnici, kamor se je zatekla dan prej, je 22. januarja umrla Avgusta Veliček vd. Ivančič. Bila je dobro znana zlasti med slovenskimi verniki v Gorici, saj se je stalno udeleževala vsega našega verskega življenja. A ni bila samo vernica, bila je tudi globoko zavedna Slovenka, ki je zvesto prebirala naš list, Mohorjeve knjige ter se udeleževala naših prireditev in romanj.

Rodila se je na Kobalovem v Brdih leta 1893 in se še zelo mlada poročila z Valerijanom Ivančičem ter imela z njim tri otroke. Eden sinov je padel v zadnji vojni, drugi se je izselil v Perú, hči pa v ZDA, a se je pred nekaj leti z možem vrnila in se nastanila v Standrežu.

Pokojna Avgusta je po razmejitvi prišla v Gorico, kjer je stanovala na Placuti. Dokler je količjak upala, je vsak večer hodila k večerni maši k Sv. Ivanu.

Pogrebno mašo in govor je imel župnik slovenske duhovnije msgr. Močnik. Prenešli so jo v kapelo na pokopališče, od koder jo bodo po dovršenih formalnostih prepeljali v Deskle, kjer bo našla svoj zadnji dom ob svojem možu. Naj ji Bog da večno plačilo, preostalih pa tolažbo.

Seja občinskega sveta v Sovodnjah

Bila je v petek 23. januarja. Glavna točka je bil razgovor o telovadnici, o čemer poročamo posebej.

Župan Jožef Češcut je poročal o obisku predstavnikov slovenskih občin z Goriške 17. januarja v Novi Gorici in ga ocenil za zelo koristnega. Tudi svetovalec manjšine (SSk) je poudaril pomen takih srečanj, saj se na njih razčistijo prenekatere nesoglasja. Prav je, da se s takimi srečanji nadaljuje.

Župan je tudi povedal, da bo telefonsko podjetje SIP postavilo telefonske govornice po vaseh ter razkopal nekatere pločnike za položitev telefonskih kablov.

Posebna komisija je pripravila seznam prošenj za podelitev podpor dijakom, ki obiskujejo nižje in višje srednje šole v Gorici. Svetovalci so seznam odobrili. Dijaki višjih šol (podpora 1.800.000 lir je dal pristojni deželni urad) bodo prejeli

po 40.000 lir, dijaki nižjih šol pa po 30.000 lir. Zanje je podpora namenila sovedenjska občina v znesku 2 milijonov lir.

Nadalje so svetovalci odobrili načrt za ureditev podstrešja v novi šoli v Sovodnjah. Tam naj bi bili prostori za korektivno telovadbo (za izboljšanje telesnih udov) in za razne seje.

V posvetovalno komisijo za vodenje proste cone je bil za večino izvoljen bivši sovedenjski občinski tajnik dr. Stefan Bukovec, za manjšino pa sedanji občinski tajnik v Steverjanu dr. Vl. Sturm.

Občinski svet je tudi povišal mesečno nagrado občinskemu zdravniku dr. Daineseju, ki bo na voljo občinstvu vsak četrtek ob 18. uri v občinski ambulanti. Pregledal bo tudi vse šoloobvezne otroke.

Na koncu se je župan prečital resolucijo proti preštevanju slovenske manjšine na Koroškem, ki so jo svetovalci Slovenske skupnosti naslovili na občinski odbor. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Pri točki »razno« je svetovalec manjšine z Vrha vprašal župana, kako je z zadevo večerne vožnje otrok z Vrha, ki obiskujejo nižjo srednjo šolo in pri čemer naj bi sodelovala tudi doberdobska občina. Župan je odgovoril, da stiki z doberdobskimi predstavniki do sedaj niso dali dovoljnih sadov, nakar je svetovalec manjšine predlagal, naj bi se stari prizadetih otrok z Vrha odrekli podpori, ki jo je občinski svet pravkar odobril in bi se s tem zagotovil večerni prevoz otrok. Župan je odgovoril, da bo s to zadevo v zvezi z drugimi problemi seznanil prebivalce Vrha na sestanku, ki naj bi bil 28. januarja.

Šolska prireditev v Rupi

Dobra volja je najboljša, tako pravi slovenska pesem. Da je to res, smo lahko bili priče vsi, ki smo prišli preteklo nedeljo 25. januarja na šolsko prireditev v Rupi. Poleg staršev otrok je bilo prisotnih tudi mnogo drugih vasčanov. V družbi šolskih otrok in njih učiteljstva smo preživeli prijetno popoldne.

Resnico reci pa steci, pravi naš pregovor. Pa kaj bi se bali povedati resnico, če je pač tako, da smo bili vsi navzoči obenem veseli in presenečeni, ko smo poslušali izvorno predavanje o našem najljubšem pesniku Simonu Gregorčiču, ki ga je na zanimiv in svojski način podala krajevna učiteljica Zora Saksida. Predavanje so posrežile recitacije učencev in skioptične slike o pesnikovem rojstnem kraju.

Prišel je tudi Andrej Košič, ki je po rodu iz Rupe. Pokazal je zelo posrečene diapozitive naših vasi Rupe in Peči, pa tudi prizore z lanskega Praznika fitalje.

Prireditev so zaključili pevci in pevke mešanega zboru Rupa-Peč pod vodstvom neutrudnega Z. Klanjščka. Prepričan sem, da ni bilo enega, ki ne bi zadovoljen odhajal s prireditve in da je vse, kar je bilo izrečenega na prireditvi, padlo na rodovitna tla. - Gledalec

Srečanje misijonskih skupin

V goriški škofiji imamo več misijonskih skupin, ki večinoma delujejo na župnijski ravni, svoje operativno središče pa imajo v župniji Naše Gospe Lurške v Gorici, ki jo vodijo misijonarji PIME. V nedeljo 25. januarja so se te skupine zbrale na skupnem srečanju, da bi se pomenile o prihodnji postni akciji in drugih pobudah v korist misijonov, posebno še gorškega misijona v Bouaké. Srečanja so se udeležili tudi predstavniki slovenske mladine in nekaj redovnic.

Razgovor se je začel ob papeževem pismu lanskega decembra »Evangelii nuntiandi«, kjer sv. oče poziva vse, naj živijo sedanjo evangelizacijo sveta tako, da kdor je že prejel evangelij, bo tega posredoval tistim, ki ga še niso sprejeli.

Sledil je razgovor o škofijskem misijonu v Bouaké in o stikih s tamkajšnjimi misijonarji, pa tudi o stalni finančni pomoči za ta goriški misijon. Predvideni izdatki zanj so nad en milijon lir na mesec.

Končno so pretresali še možnosti, kako pospešiti misijonsko akcijo v naši škofiji, ki bi se ne smela omejiti samo na postni čas, temveč se raztegniti na celo leto. V ta namen bi lahko služili misijonski dokumentarni filmi, ki jih ima center na voljo, debatni večeri, srečanja z misijonarji in misijonarkami, knjige in brošure, zbiranje papirja in cunj in še marsikaj drugega.

Razveseljivo je dejstvo, da se mladi ne zanimajo samo za šport in podobno, temveč da je tudi nekaj takih, ki so jim pri srcu misijoni in njih problemi.

Po vsem Tržaškem in Goriskem bomo prihodnjo nedeljo 1. februarja praznovali

nedeljo slovenskega katoliškega tiska

■ Pri vseh slovenskih božjih službah bo nabirka za naš katoliški tisk, ki jo toplo priporočamo.

V Gorici bo zaradi nepredvidenih težav prireditev v korist našega katoliškega tiska NE TO, ampak eno prihodnjih nedelj.

OBVESTILA

Mašo za časnike in tiskarske delavce bo opravil goriški nadškof msgr. Peter Cocolin v četrtek 29. januarja (bivši svetniški dan sv. Frančiška Saleškega, zavetnika časnika) ob 19. uri v nadškofijski kapeli. Po maši ob 20.30 skupna večerja v eni starodavnih gorških gostiln. Prijave sprejema Tullio Bernot.

Dr. Andlovic bo predaval v nedeljo 1. februarja ob 16. uri v Katol. domu v Gorici o deležu slovenske alpinistike v Himalajskem pogorju. Predavanje bodo spremljale skioptične slike. Kot je rečeno tudi na drugem mestu, je morala prireditelj v korist katol. tiska, napovedana za to nedeljo, zaradi nepredvidenih ovir odpadati.

V Gorici bo SSG iz Trsta gostovalo v torek 4. februarja ob 20.30 v gledališču Verdi za dramo M. Gorkija »Barbari« (goriški abonma).

Plesni tečaj se bo pričel v soboto 31. januarja ob 20.30 v mali dvorani Katol. doma. Kdor se še želi vpisati, naj se prijavi na tel. 89531. Program vključuje 16 lekcij od angleškega valčka do modernih ritmov in plesov po želji.

Glasbena Matica - Trst najavlja izvenabonmajske koncerte, ki bo v petek 30. januarja ob 20. uri v župnijski cerkvi v Rojanu. Koncert na orglah bo izvajal prof. Hubert Bergant. Vstop prost.

Na sedežu Slovenske prosvete v Trstu, ul. Donizetti 3 bo v ponedeljek 2. februarja ob 20.15 dr. Andlovic prikazal s skioptičnimi slikami in živo besedo delež slovenske alpinistike v Himalajskem pogorju.

V Kulturnem domu v Trstu bo v petek 30. januarja ob 17.30 mladinska igra »Sree igračk«; v nedeljo 1. februarja ob 16. uri »Stara garda«; v torek 3. februarja ob 16. uri »Izgubljeni sin« (gostovanje mestnega gledališča Ljubljana); v sredo 4. februarja ob 20.30 prav tako »Izgubljeni sin«.

DAROVI

Za sklad Katol. glasa: Cerne in Bole iz Trsta po 2.000; N. N., Rupa, 5.000; N. N., Subida-Krmin, 2.000; N. N., Podgora, 2.000; N. N., Podgora, 5.000; N. N. 3.000; E. S., Trst, 20.000 lir.

Za Katoliški dom: M. M. 10.000; N. N. družbenica 5.000; N. N. 30.000; N. N. 10.000; U. Z. 3.000; T. P. 10.000; Marijina družba 10.000 lir.

Ob izgubi drage mame Avguste Ivančič daruje hči Mira za Alojzijevišče, slovensko duhovnijo in sklad Katol. glasa po 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Avguste Ivančič daruje Viktor Prašnik za sklad Katol. glasa in za slovensko duhovnijo po 5.000 lir.

Marija Mlakar daruje za Katol. dom in za slovensko duhovnijo po 3.000 lir.

Za slovensko duhovnijo v Gorici: namesto cvetja na grob Avguste Ivančič: Marija P. 10.000, Julka Skvarča 5.000 lir.

Za SKAD: Artur Košuta 5.000 lir.

N. N. iz Podgore za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine po 2.000 lir.

Za cerkev na Peči: N. N., Peč, 15.000 lir.

V spomin pokojne učiteljice Olge Legiša daruje družina za sklad Katol. glasa in za Zavod sv. Družine po 5.000 lir.

Ob obletnici smrti Alberta Maganja, Sv. Križ pri Trstu, darujeta za lačne po svetu K. M. in A. K. 20.000 lir.

Za cerkev v Sv. Križu pri Trstu: druž. Batič 10.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: družina Lasič 20.000; Zora v spomin blage Avguste Ivančič 5.000; Antonija Ščuka 3.000; N. N. od Sv. Vincencija v Trstu 20.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog vrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Duhovniške smrti

V petek 23. januarja je po dolgi in težki bolezni umrl v tržaški bolnišnici duhovnik Marino Mazin. Bil je notar tržaške škofije, istočasno pa je pomagal v cerkvi Starega sv. Antona.

V Franciji je umrl v Rouenu kardinal Martin. Dočakal je 85 let. Vodstvu škofije v Rouenu se je odpovedal leta 1968.

ŠPORT

Olympia - PAV 0 : 3 (13, 7, 9)

Videm 24. januarja. Upanje, da bo Olympia prišla do prve zmage, se ni uresničilo. »Plavi« so v soboto igrali mnogo slabše kot drugače. Predvsem mlajši člani moštva še zdaleč niso dali od sebe tega, kar zmorejo. Brezvoljna igra se je nalezljivo oprijela vseh igralcev. Vzrok tega je menda v praktičnem ugotavljanju, da ni moč izvajati učinkovite igre v napadu. Trener bo moral nujno pospešiti akcije, tako da bo žoga hitreje krožila ob mreži. Edino tako se bo mogoče uspešno zoperstavljati nasprotnim ekipam, Sicer je obramba precej dobra. Odpraviti pa bo treba napake pri servisih.

Igrali so: Nardin, M. Cotič, Černic, Devetak, S. Cotič, Tommasi, Kuštrin, Lavrenčič, Soban, Malič.

S. Z. Olympia vabi v nedeljo 1. februarja ob 9.30 na občni zbor, ki bo v mali dvorani Katoliškega doma.

LJUBLJANSKA TV

Spored od 1. do 7. februarja 1976

Nedelja: 10.35 Otroška matineja. 12.25 Nedeljsko popoldne. 16.40 Košarka Partizan: Radnički. 18.20 »Hišica v preriji«. 20.00 »Kapelški kresovici«. 21.15 Od Kartuma do Port Sudana. 21.50 Šport.

Ponedeljek: 17.15 Lutke. 17.40 Mala čudesa velike prirode. 20.00 »Sobota dopoldan«, drama. 20.55 Kulturne diagonale. 21.25 Kratki filmi.

Torek: 16.30 Mihec iz Lönneberga. 16.55 Hokej ZDA: Jugoslavija. 20.00 Diagonale. 20.55 »Vzgoja srca«, nad.

Sreda: 14.25 Začetek zimske olimpiade. 17.30 Mojstri stare japonske obrti. 18.10 Narodna glasba. 20.00 »Jakob lažnivec«, film. 22.00 OI Innsbruck.

Četrtek: 12.50 OI Innsbruck. 17.30 Tako so živeli. 18.20 »Po Odisejevih sledih«, film. 20.00 Balzacova velika ljubezen. 21.20 Avstrija dancs. 22.35 Filmska burleska. 23.00 OI Innsbruck.

Petek: 15.25 OI Innsbruck. 18.25 Ob slovenskem kult. prazniku. 20.05 Teversenove pravljice. 20.40 O grafični tehniki. 21.15 »Šerif v New Yorku«. 22.30 OI Innsbruck.

Sobota: 12.55 OI Innsbruck. 16.50 Po belih in črnih tipkah. 17.20 O Navaho Indijancih. 18.20 David Copperfield. 20.00 »Kako uspeti v ljubezni«, film. 21.30 OI Innsbruck.

Za misijone: E. S., Trst, 20.000; N. N., Podgora, 2.000; Terezija Coassin, Trst, 1.000; Antonija Zivec 14.000 lir.

ZAHVALA

Dne 19. januarja nas je za vedno zapustila naša draga

Olga Legiša

(učiteljica v pokoji)

Pokopali smo jo v torek 20. januarja. Zahvaljujemo se gg. duhovnikom, ravnatelju M. Tavčarju, učiteljstvu, šolskemu zboru iz Sempolaja, cerkvenemu zboru, darovalcem cvetja in vsem, ki so nam pomagali, z nami sočustvovali in pripomogli k tako veličastnemu pogrebu. Hvala vsem, ki so na kateri koli način počastili njen spomin.

Mavhinje, 22. januarja 1976

Družina Legiša

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame

Avguste Ivančič

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in v njen spomin darovali za naše ustanove. Zlasti se zahvaljujemo msgr. Francu Močniku za pogrebno mašo in besede tolažbe, šolskim sestram in vsem, ki so se udeležili pogreba.

Hči Mira in sin Avgust z družinama ter sestra Fani

Gorica - Perú - Argentina, 26. januarja 1976